

8.9. Rolnictwo i rozwój wsi

Podstawowe cele do osiągnięcia w 2006 roku w rolnictwie to poprawa konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej oraz zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Realizacja tych celów następować będzie poprzez:

- 1) finansowanie z budżetu wspólnotowego i krajowego poszczególnych mechanizmów interwencji rynkowych, płatności bezpośrednich oraz wspierających rynek owoców, warzyw i ryb – w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej. Zasady finansowania tych zadań w 2006 r. zostały szczegółowo omówione w części dotyczącej rozliczeń z Unią Europejską,
- 2) wdrażanie działań określonych na lata 2004 – 2006 w programach:
 - Planie Rozwoju Obszarów Wiejskich,
 - Sektorowym Programie Operacyjnym "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich",
 - Sektorowym Programie Operacyjnym "Rybołówstwo i przetwórstwo ryb"finansowanych z budżetu wspólnotowego, współfinansowania krajowego i środków własnych beneficjentów,
- 3) udzielanie z budżetu państwa dotacji w ramach pomocy kontynuowanej do 2007 roku za zgodą Komisji Europejskiej oraz nowych form pomocy państwa dla rolnictwa notyfikowanych po 1 maja 2004 r. w Komisji Europejskiej,
4. funkcjonowanie sprawnej publicznej administracji rolnej oraz jednostek i instytucji realizujących zadania w obszarze rolnictwa:
 - Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej prowadzącej badania gleb i roślin na potrzeby gospodarstw rolnych oraz inne badania wynikające z ochrony środowiska i produkcji nieskażonej żywności,
 - Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych realizującego zadania w zakresie oceny wartości gospodarczej odmian, rejestracji odmian oraz prowadzenia ksiąg ochrony wyłącznego prawa,
 - Inspekcji Weterynaryjnej (Główny Inspektorat oraz wojewódzkie, powiatowe i graniczne inspektoraty) realizującej zadania z zakresu nadzoru weterynaryjnego, a w szczególności związane z ustalaniem ogólnych kierunków działania Inspekcji Weterynaryjnej, w tym instrukcji dotyczących stosowania przez organy Inspekcji przepisów Unii Europejskiej, nadzoru nad przestrzeganiem prawodawstwa

weterynaryjnego oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego oraz zadania związane z zapobieganiem, wykrywaniem i tłumieniem chorób zwierzęcych objętych obowiązkiem zgłaszania i zwalczania, nadzór nad badaniem zwierząt rzeźnych, mięsa i innych produktów pochodzenia zwierzęcego, prowadzenie kontroli granicznej na zewnętrznych granicach UE,

- Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa odpowiedzialnej za ochronę roślin,
- Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych sprawującej nadzór i kontrolę nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych oraz środków produkcji na rynku krajowym i w obrocie międzynarodowym,
- Państwowej Straży Rybackiej kontrolującej przestrzeganie przepisów dotyczących rybactwa śródlądowego,
- Inspektoratów rybołówstwa morskiego, prowadzących nadzór nad przestrzeganiem przepisów o rybołówstwie morskim,
- Państwowych jednostek organizacyjnych doradztwa rolniczego (Centrum Doradztwa Rolniczego i 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego) dofinansowywanych z budżetu państwa w formie dotacji, realizujących różne zadania z tego zakresu. Od skuteczności ich działania będzie w znacznej mierze zależało, czy postawione cele będą realizowane prawidłowo i efektywnie.

5) funkcjonowanie agencji płatniczych:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pełniącej funkcję agencji płatniczej dla dopłat bezpośrednich, płatności w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich, płatności na rynku owoców i warzyw oraz w ramach Wspólnej Polityki Rybackiej,

Agencja poza funkcją agencji płatniczej w w/w zakresie:

- a) realizuje krajową działalność pomocową, głównie w formie dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych i na wznowienie produkcji rolniczej po klęskach, dopłat do zalesień, kontynuację finansowania grup producenckich, wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych w latach poprzednich oraz pomoc związaną z utylizacją padłych zwierząt,
- b) wdraża Sektorowe Programy Operacyjne: "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich" oraz "Rybołówstwo i przetwórstwo ryb".
- c) realizuje zadania wynikające z pełnienia funkcji Agencji SAPARD.

- Agencji Rynku Rolnego pełniącej funkcję agencji płatniczej dla wybranych rynków rolnych (działania interwencyjne, płatności uzupełniające na rynku tytoniu i skrobi oraz mechanizmy handlowe) w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

W ramach krajowej polityki rolnej będą finansowane ze środków budżetu państwa również zadania budżetowe z zakresu:

- postępu biologicznego w produkcji roślinnej w hodowli roślin rolniczych i ogrodniczych, wytwarzania materiałów wyjściowych do hodowli roślin, prowadzenia sadów i plantacji elitarnych, uzyskiwania szkółkarskiego materiału wyjściowego, wolnego i uwalnianego od chorób wirusowych, ochronę zasobów genowych roślin,
- ochrony roślin związane z finansowaniem kosztów rejestracji, sygnalizacji i prognozowania agrofagów, kontroli jakości środków ochrony roślin i pozostałości ich w płodach rolnych oraz zapobieganie i zwalczanie organizmów szkodliwych roślin podlegających obowiązkowi zwalczania,
- rolnictwa ekologicznego związanego z finansowaniem badań dla potrzeb rolnictwa ekologicznego dotyczących upraw, produkcji, nawożenia, ochrony roślin, przetwórstwa produktów roślinnych i zwierzęcych, a także z dofinansowaniem kosztów kontroli gospodarstw ekologicznych,
- postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej, w tym w hodowli zwierząt gospodarskich, na utrzymanie buhajów lub przechowywanie ich nasienia w ramach realizacji programów oceny i selekcji buhajów, usługi związane z oceną wartości użytkowej i hodowlanej oraz upowszechnianie postępu biologicznego,
- utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz dofinansowanie spółek wodnych realizujących zadania melioracyjne,
- dopłat do oprocentowanych kredytów na cele rolnicze udzielanych w 2004r. na podstawie ustawy z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt objętych obowiązkiem zwalczania, w tym wypłata odszkodowań za zwierzęta zabite z nakazu wojewódzkiego lekarza weterynarii,
- dopłat do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Ponadto ze środków budżetu krajowego przeznaczonych na rolnictwo finansowane będą wdrażane przez jednostki badawczo-rozwojowe programy:

- 1) Zbierania i wykorzystywania danych z gospodarstw rolnych na potrzeby FADN,
- 2) Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego,

- 3) Ekonomiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju polskiej gospodarki żywnościowej po wstąpieniu do UE,
- 4) Kształtowanie środowiska rolniczego Polski oraz zrównoważony rozwój produkcji rolniczej,
- 5) Narodowy Program Zbierania Danych Rybackich,
- 6) funkcjonowania laboratoriów referencyjnych

Wspierane będą również szkoły rolnicze w formie dotacji na zakup środków dydaktycznych niezbędnych do nauki zawodów rolniczych.

Pomocny w realizacji w/w celów będzie również samorząd rolniczy, którego jednostkami organizacyjnymi są izby rolnicze. Działalność izb rolniczych jest i będzie nadal dofinansowywana z odpisów od uzyskanych wpływów z podatku rolnego.

Na realizację omawianych zadań zostały zaplanowane wydatki budżetowe (w częściach: 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi, 35 – Rynki rolne, 85 – Budżety wojewodów, 83 – Rezerwy celowe) w kwocie 2.949.841 tys. zł.

W 2006 r. przewiduje się wykorzystanie środków z budżetu wspólnotowego w ramach funduszy strukturalnych w rolnictwie w kwocie 1.797.029 tys. zł, z tego na realizację działań S.P.O. „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” – 1.579.274 tys. zł i S.P.O. „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb” – 217.755 tys. zł. Udział budżetu państwa we współfinansowaniu zadań w ww. Sektorowych Programach Operacyjnych wyniesie odpowiednio: 815.879 tys. zł i 80.285 tys. zł.

Ponadto na prefinansowanie zadań Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej przewiduje się wydatkowanie kwoty 8.578.870 tys. zł. Środki niezbędne na współfinansowanie są zaplanowane w części 83 – Rezerwy celowe.